

પુનરાવર્તન 3

1. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો :

- (1) ‘આલાલીલા વાંસડિયા રે વઢાવું’ લોકગીતના આધારે વાંસળીનું વર્ણન તમારા શબ્દોમાં લખો.
- (2) થિયેટર હાઉસફૂલ હોવા છતાં લેખક અને તેમના મિત્રને ફિલ્મ જોવા માટે મેનેજરે શી વ્યવસ્થા કરી ?
- (3) ‘રાવણનું મિથ્યાભિમાન’ કાવ્યનો સાર તમારા શબ્દોમાં લખો.
- (4) ‘ભાલકાતીર્થ’ વિશે માહિતી મેળવીને લખો.

2. નીચે ‘અ’ વિભાગમાં કૃતિનાં નામ આપ્યાં છે. ‘બ’ વિભાગમાં તેના સર્જકનાં નામ આપ્યાં છે. તેને યોગ્ય રીતે જોડો :

અ		બ	
(1)	એક જાદુઈ પત્રની વાર્તા	(1)	ગિરધર
(2)	રાવણનું મિથ્યાભિમાન	(2)	રઘુવીર ચૌધરી
(3)	સાગરકાંઠાનો પ્રવાસ	(3)	પન્નાલાલ પટેલ
		(4)	રતિલાલ બોરીસાગર

3. નીચે આપેલા શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો :

- (1) કન્યા પોતે વર પસંદ કરે તે માટેનો સમારંભ
- (2) મોટો સોનાનો પર્વત
- (3) ચારે દિશાઓમાં વિજય
- (4) વંશપરંપરાથી ચાલતું
- (5) ફરીથી થતું નિર્માણ

4. નીચેનાં વાક્યો કોણ બોલે છે અને કોને કહે છે તે લખો :

- (1) “આવો, બેસો ! ચા લેશો ને ?” _____
- (2) “મહારાજ શિવ સંકટહરણ, રાખજો મારી લાજ;” _____
- (3) “સાહેબ પ્રવાસનું સ્થળ નક્કી કરવાનું ભૂલી ગયા લાગે છે !” _____
- (4) “કંદુકની પેરે ઉછાળું મેરુ, મંદ્રાયળ પરવત.” _____

5. કોઈ પણ એક યાત્રાધામ વિશે આઠથી દસ વાક્યો લખો.

6. નીચેનાં વાક્યોમાંથી નામપદ શોધીને લખો :

- (1) સીતાએ શિવને પ્રાર્થના કરી.
- (2) નિરંજનના પત્રની અસર થઈ.
- (3) માધવ મોરલી વગાડે છે.
- (4) સીતાએ રામને વરમાળા પહેરાવી.
- (5) આ દક્ષિણધ્રુવની દિશા છે.

7. નીચેનાં વાક્યોમાંથી ક્રિયાપદ શોધીને લખો :

- (1) વાંસળીમાં ફૂમકાં લટકે છે.
- (2) થિયેટર પર હાઉસફૂલનું પાટિયું ઝૂલતું હતું.
- (3) ફિલ્મ જોવાની મઝા પડી.
- (4) જીતની મમ્મી ઊભી છે.
- (5) અમે વડોદરાનું સંગ્રહસ્થાન જોયું.

14. સારા અક્ષર

પિંકીબહેન પંડ્યા

જન્મ : 28-5-1969

પિંકીબહેન પંડ્યાનો જન્મ અમદાવાદમાં થયો છે. તેઓ અમદાવાદની કોલેજમાં અધ્યાપિકા છે. ‘ગુજરાતી ધ્વનિવ્યવસ્થા’, ‘ગુજરાતી કોશરચના’ અને ‘ગુજરાતીના સહાયક ક્રિયાપદો’ વિશે એમણે સંશોધનો કર્યા છે. જેને ગુજ. સાહિત્ય પરિષદ તથા ગુજ. સાહિત્ય અકાદમી તરફથી પુરસ્કારવામાં આવ્યાં છે.

અભ્યાસની સાથે વ્યવહારુ જીવનમાં સારા અક્ષરનું કેટલું બધું મહત્ત્વ છે, તે આ પાઠમાં સંવાદ દ્વારા દર્શાવ્યું છે. ‘ચારજો’ને બદલે ‘મારજો’ વંચાય, ત્યારે કેવી ગરબડ થાય ને અર્થનો અનર્થ થાય તે તરફ ધ્યાન ખેંચવામાં આવ્યું છે. સાથે-સાથે ‘સારા અક્ષર શક્ય છે’-ની ચર્ચા પણ સંવાદ દ્વારા કરવામાં આવી છે.

હાર્દિક : મેહુલ, તું તો લેસન કરવા બેસી ગયો. ચલને રમવા; બધા જ તારી રાહ જુએ છે.

મેહુલ : આ લેસન પૂરું થઈ જાય એટલે શાંતિને !

હાર્દિક : અરે વાહ ! તારી નોટનાં પાનાં કેવાં મસ્ત છે, લીસાં-લીસાં. હં... હવે મને ખબર પડી કે સાહેબ કાયમ તારી નોટ જ ક્લાસમાં કેમ બતાવતા હશે ?

મેહુલ : મારી નોટમાં લીસાં પાનાં છે, એટલે કંઈ સાહેબ ક્લાસમાં નથી બતાવતા. પણ મારા અક્ષર સારા છે અને નોટમાં હું છેકછાક નથી કરતો ને એટલે સાહેબ બધાને બતાવે છે.

હાર્દિક : હા, પણ લીસાં અને સરસ પાનાં હોય, તો અક્ષર સરસ જ આવે ને ! લખવાની પણ મજા આવે.

મેહુલ : લીસાં પાનાં હોય એટલે અક્ષર સરસ આવે એવું ન હોય !

સોનલ : અરે હાર્દિક, તને આ મેહુલને બોલાવવા મોકલ્યો અને તું જ અહીં બેસી પડ્યો. બધા ભિલ્લુ પણ નક્કી થઈ ગયા છે. બધા તમારી વાટ જુએ છે.

મેહુલ : જોને સોનુ, તું જ કહે એને, આ મારી વાત સમજતો નથી.

સોનલ : કેમ, શું થયું ?